

for indskrænke mig til, hvad jeg her har udtalt.

Krabbe: Jeg samstemmer fuldstændigt i den ærede sidste Talers Udtalelse om, at Rigsdagen — det vil naturligviis sige den uforandrede Rigsdag — i Fremtiden bør have den fulde Myndighed over alle de finansielle Sager, der fremtidigt ville komme til at vedrøre den hele danske Stat; men naar han beklager sig over, at Saadant ikke allerede finder Steb ved denne Finantslov, kan jeg ikke deri være ganske enig med ham, thi en saadan Forandring kan dog billigviis ikke tænkes gennemført, før den endelige Fred er sluttet. Den samme Paragraph, der har givet Anledning til disse Bemærkninger, har oftere foranlediget Discussioner her i Thinget, og der kunde under de nuværende Forhold være dobbelt Anledning til lignende; men paa den anden Side er jeg forusiet over, at der ved en anden Leilighed vil blive rig Anledning til en politisk Discussion, idet nogle ærede Medlemmer heraf Thinget have indbragt et Adresseforslag, saaledes at man nu kan lade Spørgsmaalet om, hvilken Stilling Rigsdagen bør komme til at indtage, ude af Betragtning, og jeg skal derfor her kun indskrænke mig til nogle enkelte Bemærkninger om enkelte Punkter. — Under Jernbanevæsenet er der blandt de Summer, som i det kommende Finantsaar skulde anvendes, opført til Strækningen Bamdrup = Fredericia 720,000 Rd. og til Strækningen Fredericia = Veile 597,500 Rd., altsaa tilsammen 1,317,500 Rd. Dette er i Medfør af en Lov, der er vedtagen her i Rigsdagen, men jeg kan dog ikke tilbageholde en Bemærkning, som paatrænger sig mig, nemlig, at denne Lov om Jernbanen, og navnlig om dens Retning i den sydlige Deel af Nørrejylland, udgik fra en bestemt, om ikke væsentlig, Forudsætning, som maaskee nu turde være bortfalden, nemlig den, at Fredericia var en Fæstning; man meente, at militaire Grunde fordrede, at Banen blev lagt saaledes, som det er bestemt, netop fordi Fredericia som Fæstning skulde beherske den og drage Nytte deraf. Jeg har nu aldrig kunnet finde mig tiltalt eller overbevist af dette militaire Hensyn; thi Sagen har altid stillet sig saaledes for mig, at Jernbanen mere vilde beherske Fæstningen, end

denne vilde beherske Jernbanen, idet nemlig i Tilfælde af en Beleiring den beleirende Armeé synes mig at maatte kunne drage mere Nytte af Jernbanen end de Beleirede. Da jeg imidlertid ikke gjør Fordring paa nogen Fagkundskab i saa Henseende, vil jeg villig gaae ind paa denne militaire Betragtning, men selv da har jeg den Formening, at Situationen nu er bleven forandret. Man har nemlig, efterat Fredericia var blevet udvidet, og efterat den Krig var begyndt, som vi nu ere komne til Ende med, opdaget en Mangel ved Fredericia, der synes i Fremtiden at maatte gjøre den aldeles ubrugelig som Fæstning, idet man har opdaget, at den ikke har nogen Retraitelinie, hvad der dog nu antages for en ueftergivelig Fordring til en Fæstning, og der vil derfor neppe være Tale om i Fremtiden at optage den som saadan. Jeg veed ikke, om der overhovedet vil blive Tale om at have nogen Fæstning i disse Egne af Jylland; jeg veed, at det tidligere skal have været under Overveielse at anlægge en Fæstning paa et andet Steb, navnlig ved Rhyngsodde. Hvis noget Saadant nu igjen kom under Overveielse, og hvis muligviis en Fæstnings Anlæggelse var paatakt der — hvad jeg ingen Kundskab har om, — troer jeg, at der, skjøndt det jo vel er et meget vidtløftigt Maskineri, som herved skal sættes i Værgelse, kunde være god Grund til at overveie, hvorvidt den Retning af Banen, som nu engang er bestemt, bør bibeholdes, eller om man ikke burde anvende Kræfterne og Midlerne paa Steder, hvor de nyttigere kunde anvendes. Ifald altsaa Regjeringen for det Første havde bestemt, at Fredericia ikke skal være en Fæstning, for det Andet, at Fæstningen skal være paa et andet Steb, og naar dertil for det Tredie kommer, at man fastholder den militaire Betragtning, at Jernbanen skal gaae til Fæstningen, saa troer jeg rigtignok, at der kunde være al mulig Anledning til ikke at begynde paa Noget, der vil medføre en Udgift af 1,300,000 Rd., forinden man har taget Sagen under fornyet Overveielse. Siden jeg omtaler dette Punkt, vil jeg bemærke til den ærede sidste Taler, der fandt det underligt, at der var opført en Sum til Istandskjøttelsen af en Bro, som Tjenden har ødelagt, at det forekommer